

31966L0402

11.7.1966

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

125/2309

**NÕUKOGU DIREKTIIV,
14. juuni 1966,
teraviljaseemne turustamise kohta**

(66/402/EMÜ)

EUROOPA MAJANDUSÜHENDUSE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 43 ja 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse assamblee arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust

ning arvestades, et:

teraviljatootmisel on Euroopa Majandusühenduse põllumajanduses tähtis koht;

rahuldavad tulemused teraviljakasvatases sõltuvad suurel määral sobiva seemne kasutamisest; selleks on teatavad liikmesriigid mõnda aega piiranud teraviljaseemne turustamist kõrgekvaliteedilise seemnega; need liikmesriigid on saanud kasutada kümnete aastate jooksul läbi viidud süstemaatilist taimeselektioonialast tööd, mille tulemusel on arendatud piisavalt püsivad ja ühtlikud teraviljasordid, mis oma omadustelt tootavad püstitatud eesmärkide saavutamisel tuua suurt kasu;

ühenduse teraviljakasvatuse saagikust saab veelgi suurendada, kui liikmesriigid kohaldavad turustamiseks lubatavate sortide suhtes võimalikult rangeid ühtseid eeskirju;

turustamise piiramine teatavate sortidega on siiski põhjendatud ainult juhul, kui teraviljakasvataja saab olla kindel, et tal on võimalik nende sortide seemet hankida;

selleks on teatavad liikmesriigid kohaldanud sertifitseerimiskavasid, mis on ette nähtud sordiehtsuse ja -puhtuse tagamiseks ametliku kontrolliga;

sellised kavad on rahvusvahelisel tasandil juba olemas; ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon on esitanud soovitusi maisiseemne sertifitseerimise miinimumstandardite kohta Euroopa ja Vahemere maades; lisaks sellele on Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsioon kehtestanud rahvusvahelises kaubanduses liikuvate ravimtaimeseemne sortide sertifitseerimise kava;

nende kavade rakendamisel saadud kogemuste põhjal on soovitatav luua ühenduses ühtne sertifitseerimiskava;

see kava peaks kehtima turustamise kohta nii teistes liikmesriikides kui ka siseturgudel;

üldjuhul tuleks teraviljaseemne turustamist lubada ainult siis, kui seda on ametlikult kontrollitud ja sertifitseeritud kooskõlas sertifitseerimiseeskirjadega eliitseemmena või sertifitseeritud seemnena; tehniliste mõistete "eliitseeme" ja "sertifitseeritud seeme" valik põhineb juba olemasoleval rahvusvahelisel terminoloogial;

väikese majandusliku tähtsuse tõttu ei kohaldata ühenduse eeskirju sellise teraviljaseemne suhtes, mida turule ei viida; liikmesriikidel peab säilima õigus kohaldada sellise seemne suhtes erisätteid;

ühenduse eeskirju ei tohiks kohaldada seemne suhtes, mis on ettenähtud ekspordiks kolmandatesse riikidesse;

ühenduse teraviljaseemne geneetiliste omaduste ja ka selle väliste omaduste parandamiseks tuleb sätestada teatavad tingimused analüütilise puhtuse, idanevuse ja tervisliku seisundi kohta;

⁽¹⁾ EÜT 109, 9.7.1964, lk 1760/64.

seemne sordiehtsuse tagamiseks tuleb kehtestada ühenduse eeskirjad pakkimise, proovide võtmise, pitseerimise ja märgistamise kohta; selleks peaksid etiketid esitama nii ametlikuks kontrolliks kui ka teraviljakasvatajale teabeks vajalikud üksikasjad ning näitama selgelt ühenduse sertifitseerimise liiki;

teatavad liikmesriigid vajavad eriotstarbeks eri liiki teraviljade seemnete segusid; nende vajaduste arvessevõtmiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud selliseid segusid teatavatel tingimustel heaks kiita;

et tagada nii seemne kvaliteedinõuete kui ka sordiehtsuse tagamist käsitlevate sätete järgimine turustamise jooksul, peavad liikmesriigid sätestama sobiva kontrollimise korra;

ilma et see piiraks asutamislepingu artikli 36 kohaldamist, ei tuleks nendele nõuetele vastava seemne suhtes kohaldada muid kui ühenduse eeskirjades sätestatud turustuspiiranguid, välja arvatud juhtudel, kui ühenduse eeskirjadega nähakse ette lubatud hälbed kahjulike organismide osas;

esimesel etapil, kuni ühise põllumajandustaimesortide kataloogi sisseseadmiseni, peaksid lubatud piirangud sisaldama eelkõige liikmesriikide õigust piirata sertifitseeritud seemne turustamist nende sortidega, millel on nende enda territooriumil viljelus- ja kasutusväärtus;

teatavatel tingimustel tuleks mõnes liikmesriigis sertifitseeritud eliitseemnest mõnes teises riigis paljundatud seemet tunnustada samaväärsena kõnealusel liikmesriigis paljundatud seemnega;

teisalt tuleks sätestada kolmandates riikides koristatud teraviljaseemne turustamise lubamine ühenduse piires ainult siis, kui selline seemne annab samad tagatised kui ühenduses ametlikult sertifitseeritud ja ühenduse eeskirjadele vastav seemne;

ajal, mil eri kategooriate sertifitseeritud seemne varusid on raske hankida, tuleks ajutiselt lubada ka vähem rangetele nõuetele vastava seemne turustamine;

selleks, et ühtlustada eri liikmesriikides kasutatavad tehnilised sertifitseerimismeetodid ning et tulevikus võimaldada ühenduses sertifitseeritud seemne ja kolmandatest riikidest pärit seemne võrdlemist, tuleks liikmesriikides luua ühenduse katsepõllud, et võimaldada "sertifitseeritud seemne" eri kategooriate seemne iga-aastast järelkontrolli;

komisjonile tuleks anda ülesanne võtta teatavad meetmed käesoleva direktiivi kohaldamiseks; kavandatavate meetmete rakendamise hõlbustamiseks tuleks ette näha kord, millega kehtesta-

takse liikmesriikide ja komisjoni vaheline tihe koostöö alalises põllumajanduse, aianduse ja metsanduse seemnete ja paljundusmaterjali komitees,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevat direktiivi kohaldatakse ühenduses turustatava teraviljaseemne suhtes.

Artikkel 2

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid.

A. Teravili – järgmiste liikide taimed:

<i>Avena sativa</i> L.	Kaer
<i>Hordeum distichum</i> L.	Kahetahuline oder
<i>Hordeum polystichum</i> L.	Kuuetahuline oder
<i>Oryza sativa</i> L.	Riis
<i>Secale cereale</i> L.	Rukis
<i>Triticum aestivum</i> L.	Pehme nisu
<i>Triticum durum</i> L.	Kõva nisu
<i>Triticum spelta</i> L.	Speltanisu
<i>Zea majs</i> L.	Mais

B. Maisi sordid, hübriidid ja puhasliinid:

- vabalt tolmlev sort – piisavalt ühtlik ja püsiv sort;
- puhasliin – piisavalt ühtlik ja püsiv liin, mis on saadud, kasutades kunstlikku iseviljastumist koos selektsiooniga mitme järjestikuse põlvkonna jooksul või mõnda muud võrdväärset protseduuri;
- lihthübriid – sordiaretaja poolt määratletud kahe puhasliini ristamisel saadud esimene põlvkond;
- kahekordne hübriid – sordiaretaja poolt määratletud kahe lihthübriidi ristamisel saadud esimene põlvkond;
- kolmekordne hübriid – sordiaretaja poolt määratletud puhasliini ja lihthübriidi ristamisel saadud esimene põlvkond;

f) *top-cross-hübriid* – sordiaretaja poolt määratletud puhasliini või lihthübriidi ja vabalt tolmleva sordi ristamisel saadud esimene põlvkond;

g) *sortidevaheline hübriid* – sordiaretaja poolt määratletud kahe vabalt tolmleva sordi eliitseemnest kasvatatud taimede ristamisel saadud esimene põlvkond.

C. *Eliitseeme* (kaer, oder, riis, nisu, speltanisu, rukis) – seeme:

a) mis on toodetud sordiaretaja vastutusel kooskõlas sordi säilitamiseks tunnustatud tavadega;

b) mis on ette nähtud kategooria “sertifitseeritud seeme” või kategooriate “esimese põlvkonna sertifitseeritud seeme” või “teise põlvkonna sertifitseeritud seeme” seemne tootmiseks;

c) mis vastab artikli 4 lõike 1 punkti a sätete kohaselt I ja II lisas eliitseemne kohta kehtestatud tingimustele ja

d) mis on tunnustatud ametliku kontrolli käigus vastavaks eespool nimetatud tingimustele.

D. *Eliitseeme* (mais):

1. *vabalt tolmlevate sortide eliitseeme* – seeme:

a) mis on toodetud sordiaretaja vastutusel kooskõlas sordi säilitamiseks tunnustatud tavadega;

b) mis on ette nähtud asjaomase sordi kategooria “sertifitseeritud seeme” seemne või *top-cross-hübriidi* või sortidevahelise hübriidi seemne tootmiseks;

c) mis vastab artikli 4 sätete kohaselt I ja II lisas eliitseemne kohta kehtestatud tingimustele ja

d) mis on tunnustatud ametliku kontrolli käigus vastavaks eespool nimetatud tingimustele;

2. *puhasliinide eliitseeme* – seeme:

a) mis vastab artikli 4 sätete kohaselt I ja II lisas eliitseemne kohta kehtestatud tingimustele ja

b) mis on tunnustatud ametliku kontrolli käigus vastavaks eespool nimetatud tingimustele;

3. *lihthübriidide eliitseeme* – seeme:

a) mis on ette nähtud kahekordsete, kolmekordsete või *top-cross-hübriidide* tootmiseks;

b) mis vastab artikli 4 sätete kohaselt I ja II lisas eliitseemne kohta kehtestatud tingimustele ja

c) mis on tunnustatud ametliku kontrolli käigus vastavaks eespool nimetatud tingimustele.

E. *Sertifitseeritud seeme* (rukis, mais) – seeme:

a) mis on toodetud otse eliitseemnest;

b) mis on ette nähtud muuks otstarbeks kui teraviljaseemne tootmiseks;

c) mis vastab artikli 4 lõike 1 punkti b ja lõike 2 sätete kohaselt I ja II lisas sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud tingimustele ja

d) mis on tunnustatud ametliku kontrolli käigus vastavaks eespool nimetatud tingimustele.

F. *Esimese põlvkonna sertifitseeritud seeme* (kaer, oder, riis, nisu, speltanisu) – seeme:

a) mis on toodetud otse antud sordi eliitseemnest;

b) mis on ette nähtud kategooria “teise põlvkonna sertifitseeritud seeme” seemne tootmiseks või muuks otstarbeks kui teraviljaseemne tootmiseks;

c) mis vastab I ja II lisas esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud tingimustele ja

d) mis on tunnustatud ametliku kontrolli käigus vastavaks eespool nimetatud tingimustele.

G. *Teise põlvkonna sertifitseeritud seeme* (kaer, oder, riis, nisu, speltanisu) – seeme:

a) mis on toodetud otse antud sordi eliitseemnest või esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnest;

b) mis on ette nähtud muuks otstarbeks kui teraviljaseemne tootmiseks;

c) mis vastab I ja II lisas teise põlvkonna sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud tingimustele ja

d) mis on tunnustatud ametliku kontrolli käigus vastavaks eespool nimetatud tingimustele.

H. *Ametlikud meetmed* – meetmed, mida võtab või võtavad:

- a) riigi ametiasutused või
- b) mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik juriidiline isik, kes tegutseb riigi vastutusel, või
- c) riigi poolt kontrollitavate abitegevuste puhul mis tahes füüsiline isik, kes on selleks vastavalt volitatud, tingimusel, et punktides b ja c nimetatud isikud ei saa sellistest meetmetest isiklikku kasu.

2. Liikmesriigid võivad:

- a) hõlmata eliitseemne kategooriasse mitu põlvkonda ja jagada kõnealuse kategooria põlvkondade kaupa;
- b) ette näha, et sertifitseerimisel tuleb teha idanevust ja analüütilist puhtust käsitlevaid ametlikke kontrole kõikide partiide puhul üksnes siis, kui on kahtlus, et II lisas nende omaduste suhtes sätestatud tingimusi ei ole täidetud.

Artikkel 3

1. Liikmesriigid näevad ette, et teraviljaseemet võib viia turule üksnes juhul, kui see on ametlikult sertifitseeritud kui eliitseeme, sertifitseeritud seeme, esimese põlvkonna sertifitseeritud seeme või teise põlvkonna sertifitseeritud seeme ning kui see vastab II lisas sätestatud tingimustele.

2. Liikmesriigid määravad sertifitseerimise ja turustamise jaoks kindlaks eliitseemne ja kõikide kategooriate sertifitseeritud seemne maksimaalse niiskusesisalduse.

3. Liikmesriigid tagavad, et seemne ametlik kontrollimine toimub kooskõlas olemasolevate kaasaegsete rahvusvaheliste meetoditega.

4. Liikmesriigid võivad ette näha erandid lõigete 1 ja 2 sätetest:

- a) eliitseemnele eelnevate põlvkondade aretusseemne puhul;
- b) katsete või teaduslikeks eesmärkide puhul;
- c) selektsiooni läbiviimise puhul;

d) töötlemiseks turustatava sorteerimata seemne puhul, tingimusel, et seemet on võimalik kindlaks teha.

Artikkel 4

1. Erandina artikli 3 sätetest võivad liikmesriigid siiski:

- a) lubada ametlikult sertifitseerida ja turustada eliitseemet, mis ei vasta II lisas idanevuse osas sätestatud tingimustele; selleks tuleb võtta kõik vajalikud meetmed tagamaks, et tarnija tagab konkreetse idanevuse, mille ta märgib turustamisel eraldi etiketile, millele on kantud tema nimi ja aadress ning seemnepartii viitenumber;
- b) lubada selleks, et maisiseeme kiiresti kättesaadavaks teha, ametlikult sertifitseerida ja müüa esmakokkuostjale kategooriate "eliitseeme" ja "sertifitseeritud seeme" seemet, olenevata sellest, et II lisas idanevuse osas sätestatud tingimuste täitmist käsitlev ametlik uurimine ei ole veel lõpule viidud. Sertifitseerimine lubatakse üksnes juhul, kui seemne kohta esitatakse esialgne analüütiline aruanne ja kui on esitatud esimese kaubasaaja nimi ja aadress; võetakse kõik vajalikud meetmed tagamaks, et tarnija tagab esialgsel analüüsil kinnitatud idanevuse; kõnealune idanevus märgitakse turustamisel eraldi etiketile, millele on kantud tarnija nimi ja aadress ning partii viitenumber.

Kõnealuseid sätteid ei kohaldata kolmandatest riikidest imporditava seemne suhtes, kui artiklis 15 ei ole väljaspool ühendust toimuva paljundamise suhtes sätestatud teisiti.

2. Maisiseemne puhul võivad liikmesriigid vähendada II lisa alusel nõutavat minimaalset idanevust 85 %ni.

Artikkel 5

Liikmesriigid võivad kehtestada I ja II lisas sätestatud tingimuste osas oma territooriumil toodetud seemne sertifitseerimiseks täiendavad või rangemad nõuded.

Artikkel 6

1. Iga liikmesriik kehtestab loetelu teraviljasortidest, mis on tema territooriumil sertifitseerimiseks ametlikult heaks kiidetud.

2. Sort kiidetakse sertifitseerimiseks heaks ainult siis, kui ametlike või ametlikult kontrollitud uurimiste käigus, eelkõige kasvatuskatsete käigus, mida on teostatud kahel järjestikusel aastal või rukki ja vabalt tolmleva maisi puhul kolmel järjestikusel aastal, on tõestatud, et:

a) kaera, odra, riisi, nisu ja speltanisu puhul on sort piisavalt ühtlik ja püsiv; loetelu viitab peamistele morfoloogilistele või füsioloogilistele tunnustele, mille järgi sorti saab kindlaks määrata;

b) rukki ja vabalt tolmlevate maisisortide puhul on sort piisavalt ühtlik ja püsiv; loetelu viitab peamistele morfoloogilistele või füsioloogilistele tunnustele, mille järgi saab üksteisest eristada otse seemnekategooriast "sertifitseeritud seeme" saadud taimede sorte;

c) maisi hübriidsortide puhul on puhasliinid piisavalt ühtlikud ja püsivad ning et sort on sordiaretaja poolt määratletud ristamiste tulemus; loetelu viitab peamistele morfoloogilistele või füsioloogilistele tunnustele, mille järgi saab üksteisest eristada otse seemnekategooriast "sertifitseeritud seeme" saadud taimede sorte. Kui hübriidide või sünteetiliste või muude sarnaste sortide geneoloogiliste komponentide puhul taotletakse sertifitseerimist eliitseemmena, tuleb viidata nende komponentide peamistele morfoloogilistele või füsioloogilistele tunnustele.

3. Hübriidide ja sünteetiliste sortide puhul teatakse geneoloogilistest komponentidest heakskiitmise ja sertifitseerimise eest vastutavatele asutustele. Liikmesriigid tagavad, et sordiaretaja palvel käsitatakse uurimise tulemusi ja geneoloogiliste komponentide kirjeldust konfidentsiaalsena.

4. Heakskiidetud sorte kontrollitakse ametlikult ja regulaarselt. Kui mõnda sertifitseerimiseks vajalikku tingimust ei täideta, tühistatakse heakskiit ja sort kustutatakse loetelust. Kui üks või mitu rukki või maisi vabalt tolmleva sordi teisest tunnust on muutunud, muudetakse viivitamata loetelus olevat kirjeldust.

5. Nimetatud loetelud ja nendesse tehtud muudatused saadetakse viivitamata komisjonile, kes edastab need teistele liikmesriikidele.

Artikkel 7

1. Liikmesriigid nõuavad, et maisi sortide ja puhasliinide ning sertifitseerimiseks ettenähtud seemne kontrollimiseks võetaks vastavalt asjakohastele meetoditele ametlikke proove.

2. Sertifitseerimiseks ettenähtud seemne kontrollimiseks võetakse proovid ühtlikest partiidest; partii maksimummass ja proovi miinimummass on esitatud III lisas.

Artikkel 8

1. Liikmesriigid nõuavad, et eliitseemet ja kõikide kategooriate sertifitseeritud seemet turustatakse üksnes piisavalt ühtlike partiidena ja suletud pakendites, millel on artiklites 9 ja 10 kirjeldatud pitsere ja märgistus.

2. Väikeste koguste turustamisel lõpptarbijale võivad liikmesriigid pakkimiseks, pitseerimiseks ja märgistamiseks ette näha erandid lõike 1 sätetest.

Artikkel 9

1. Liikmesriigid nõuavad, et eliitseemne ja kõikide kategooriate sertifitseeritud seemne pakendid pitseeritakse ametlikult nii, et pakendi avamisel pitsere rikutakse ning seda ei ole võimalik uuesti kasutada.

2. Ametlikult pitseeritud pakendeid võib pitseerida uuesti üksnes ametlikult. Kui pakend pitseeritakse uuesti, märgitakse artikli 10 lõike 1 alusel nõutavale etiketile viimase pitseerimise kuupäev ja selle eest vastutav asutus.

Artikkel 10

1. Liikmesriigid nõuavad, et eliitseemne ja kõikide kategooriate sertifitseeritud seemne pakendid:

a) on varustatud IV lisas sätestatud tingimustele vastava ametliku etiketiga ühes ühenduse ametlikus keeles; see kinnitatakse ametliku pitseriga; eliitseemne puhul peab etikett olema valge, sertifitseeritud seemne ja esimese põlvkonna sertifitseeritud seemne puhul sinine ning teise põlvkonna sertifitseeritud seemne puhul punane; muudes liikmesriikides turustamise korral märgitakse etiketile ametliku pitseerimise kuupäev; kui eliitseeme või maisiseeme ei vasta artikli 4 lõike 1 punktis a ja lõikes 2 nimetatud juhtudel idanevuse osas käesoleva direktiivi II lisas sätestatud tingimustele, märgitakse see etiketile;

b) sisaldavad etiketiga sama värvi ametlikku dokumenti, milles on esitatud sama teave kui see, mida nõutakse IV lisas etiketi puhul; kõnealune dokument ei ole vajalik, kui teave on kustumatult pakendile trükitud.

2. Liikmesriigid võivad:
- a) nõuda kõigil juhtudel ametliku pitseerimise kuupäeva märkimist etiketile;
- b) näha väikepakendite puhul ette erandid lõike 1 sätetest.

Artikkel 11

Käesolev direktiiv ei piira liikmesriikide õigust nõuda nii oma territooriumil toodetud kui ka imporditud seemne puhul, et eliitseemne või sertifitseeritud seemne pakenditel peab muudel kui artiklis 4 sätestatud juhtudel olema juhul, kui seeme on ette nähtud turustamiseks asjaomase liikmesriigi territooriumil, tarnija etikett.

Artikkel 12

Liikmesriigid nõuavad, et eliitseemne või kõikide kategooriate sertifitseeritud seemne keemiline töötlemine märgitakse kas ametlikule etiketile või tarnija etiketile ning pakendile või selle sisse.

Artikkel 13

1. Liikmesriigid võivad lubada turustada teraviljaseemet eri seemneliikide segudena tingimusel, et segu koostisosad vastasid enne segamist nende suhtes kohaldatavatele turustuseeskirjadele.
2. Kohaldatakse artiklite 8, 9 ja 11 sätteid ning samuti artikli 10 sätteid selle erandiga, et segude puhul peab kasutatav etikett olema roheline.

Artikkel 14

1. Liikmesriigid tagavad, et ametlikult sertifitseeritud eliitseemne ja kõikide kategooriate sertifitseeritud seemne suhtes, mille pakendid on vastavalt käesolevale direktiivile ametlikult märgistatud ja suletud, ei kohaldata muid kui käesolevas direktiivis sätestatud seemne omadustest, kontrollikorrast, märgistamisest ja pakendite pitseerimisest tulenevaid turustuspiiranguid.

2. Liikmesriigid võivad:
- a) piirata kaera, odra, riisi, nisu või speltanisu sertifitseeritud seemne turustamist esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnega;
- b) piirata kuni ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kasutuselevõtmiseni, mis peaks toimuma hiljemalt 1. jaanuaril 1970, teraviljaseemne turustamist nende sorti-

dega, mis on kantud nende territooriumil viljelus- ja kasutusväärtuse alusel riiklikku loetellu; nimetatud loetellu lisamise tingimused on samad nii teiste liikmesriikide kui ka oma riigi sortidele.

Artikkel 15

Liikmesriigid näevad ette, et teraviljaseemet, mis on toodetud otse ühes liikmesriigis sertifitseeritud ja teises liikmesriigis või kolmandas riigis koristatud eliitseemnest või esimese põlvkonna sertifitseeritud seemnest, tuleb käsitleda samaväärsena sertifitseeritud seemne või esimese või teise põlvkonna sertifitseeritud seemnega juhul, kui kõnealune seeme on koristatud riigis, kus toodeti eliitseeme või esimese põlvkonna sertifitseeritud seeme, kui see seeme on läbinud I lisas sätestatud põldtunnustamise ja kui ametlik kontroll on näidanud, et II lisas sertifitseeritud seemne või esimese või teise põlvkonna sertifitseeritud seemne kohta kehtestatud tingimused on täidetud.

Artikkel 16

1. Komisjoni ettepaneku põhjal otsustab nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega, kas:
- a) kolmandas riigis läbiviidud põldtunnustamine vastab artiklis 15 ettenähtud juhul I lisas sätestatud tingimustele;
- b) kolmandas riigis koristatud teraviljaseeme, mis annab oma omaduste ning kontrollimise korra, sordiehtsuse tagamise, märgistamise ja kontrollimise osas samad tagatised, on eelnevat suhtes samaväärne ühenduses koristatud ja käesoleva direktiivi sätetele vastava eliitseeme, sertifitseeritud seeme või esimese või teise põlvkonna sertifitseeritud seemnega.

2. Kuni nõukogu ei ole lõike 1 alusel otsust teinud, võivad liikmesriigid kõnealuseid otsuseid ise teha. See õigus lõpeb 1. juulil 1969.

Artikkel 17

1. Selleks, et kõrvaldada eliitseemne või sertifitseeritud seemne üldvarudega seotud mis tahes ajutised raskused, mis võivad tekkida ühes või mitmes liikmesriigis ja mida ei ole võimalik ühenduse piires ületada, lubab komisjon vastavalt artiklis 21 sätestatud menetlusele ühel või mitmel liikmesriigil komisjoni poolt määratava aja jooksul turustamiseks heaks kiita vähem rangetele nõuetele vastava kategooria seeme.

2. Teatava sordi või puhasliini seemne kategooria ametliku etiketi värv on sama, mis on vastava kategooria jaoks ette nähtud; kõikidel muudel juhtudel on see tumekollane. Etiketil tuleb alati märkida, et kõnealune seeme on vähem rangetele nõuetele vastavast kategooriast.

Artikkel 18

Käesolevat direktiivi ei kohaldata teraviljaseemne suhtes, mis on ette nähtud eksportimiseks kolmandatesse riikidesse.

Artikkel 19

Liikmesriigid võtavad turustamise ajal teraviljaseemne ametliku kontrollimiseks sobilikud meetmed, et tagada vähemalt pistelise kontrolli teel selle vastavus käesoleva direktiivi nõuetele.

Artikkel 20

1. Ühenduse piires luuakse ühenduse katsepõllud pisteliste proovide jooksul võetud eliitseemne ja kõikide kategooriate sertifitseeritud seemne iga-aastaseks järelkontrolliks; neid katsepõlde kontrollib artiklis 21 osutatud komitee.

2. Esimesel etapil kasutatakse kõnealuseid võrdluskatseid sertifitseerimise tehniliste meetodite ühtlustamiseks, et saada samaväärseid tulemusi. Kui see eesmärk on saavutatud, koostatakse võrdluskatsete kohta iga-aastased arenguaruanded ja saadetakse need konfidentsiaalsetena liikmesriikidele ja komisjonile. Komisjon määrab artiklis 21 sätestatud korras esimese aruande esitamise tähtaja.

3. Komisjon teeb artiklis 21 sätestatud korras võrdluskatsete läbiviimiseks vajalikud korraldused. Võrdluskatsed võivad hõlmata kolmandates riikides koristatud teraviljaseemet.

Artikkel 21

1. Käesolevas artiklis ettenähtud korra kohaselt suunab eesistuja kas omal algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel asjakohased küsimused nõukogu 14. juuni 1966. aasta otsusega⁽¹⁾ asutatud alalisele põllumajanduse, aianduse ja metsanduse seemnete ja paljundusmaterjali komiteele (edaspidi "komitee").

2. Liikmesriikide hääli komitees arvestatakse asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

3. Võetavate meetmete eelnõu esitab komisjoni esindaja. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee nende meetmete kohta oma arvamuse. Arvamused esitatakse kaheteistkümnehäälelise hääleteenamusega.

4. Komisjon võtab meetmed vastu ning neid kohaldatakse viivitamata. Kui meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas, teatab komisjon sellest viivitamata nõukogule. Sellisel juhul võib komisjon vastuvõetud meetmete kohaldamise mitte rohkem kui ühe kuu võrra alates kõnealusest teatamisest edasi lükata.

Nõukogu võib kvalifitseeritud hääleteenamusega teha ühe kuu jooksul teistsuguse otsuse.

Artikkel 22

Kui II lisa punktis 2 ei ole kahjulike organismide puhul lubatud hälvete osas sätestatud teisiti, ei piira käesoleva direktiivi kohaldamine selliste siseriiklike õigusnormide kohaldamist, mis on ette nähtud inimeste, loomade või taimede tervise ja elu või tööstus- ja kaubandusomandi kaitseks.

Artikkel 23

Liikmesriigid jõustavad hiljemalt 1. juulil 1968 artikli 14 lõike 1 järgimiseks vajalikud õigusnormid ja hiljemalt 1. juulil 1969 käesoleva direktiivi muude sätete järgimiseks vajalikud õigusnormid. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Artikkel 24

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 14. juuni 1966

Nõukogu nimel

eesistuja

P. WERNER

⁽¹⁾ EÜT 125, 11.7.1966, lk 2289/66.

I LISA

Põllukultuuride sertifitseerimise tingimused

1. Põllukultuur peab olema piisavalt sordiehtne ja -puhas. Seda tingimust kohaldatakse vastavalt maisi puhasliinide suhtes.
2. Tuleb teha vähemalt järgmine arv ametlikke põldtunnustamisi:

A. Kaera, odra, riisi, nisu, speltanisu ja rukki puhul	1
B. Maisi puhul õitsemisperioodil:	
a) vabalt tolmlevad sordid	1
b) hübriidsortide sertifitseeritud seemne tootmise puhul	3
c) lihthübriidide eliitseemne tootmise puhul	4
d) puhasliinide puhul	4
3. Põllu seisund ja põllukultuuri arengustaadium peavad võimaldama nõuetekohaselt kontrollida sordiehtsust ja -puhtust, tervislikku seisundit ning maisi puhul puhasliinide sordiehtsust ja -puhtust ja tolmukate eemaldamist hübriidsortide seemne tootmisel.
4. Rukki ja maisi puhul peab minimaalne kaugus muust sordist naaberkultuuridest või sama liigi puhasliinide naaberkultuuridest ning sama sordi või puhasliini põllukultuuridest, mis ei vasta sama kategooria seemne tootmise puhul sordipuhtuse tingimustele, olema järgmine:

	Eliitseeme	Sertifitseeritud seeme
a) mais	200 m	200 m
b) rukis	300 m	250 m

Kõnealused kaugused võib jätta arvestamata, kui on olemas piisav kaitse soovimatu võõrtolmlemise eest.

5. Seemne kasulikkust vähendavate haiguste, eriti *Ustilagineae* tase peab olema võimalikult madal.
6. Eritingimused maisi puhul:
  - A. Tüüpiliste kõrvalekalletega taimede protsent ei tohi olla suurem kui:

a) eliitseemne puhul	0,1
b) hübriidsortide sertifitseeritud seemne tootmise puhul	0,2
c) vabalt tolmlevate sortide tootmise puhul	0,5
  - B. Pidades silmas tolmukate eemaldamist hübriidsortide seemne tootmisel, ei tohi tolmelnud emataimede protsent olla ühe ametliku põldtunnustamise puhul suurem kui 1 % ja kõikide tehtud põldtunnustamiste puhul kokku suurem kui 2 %.
  - C. Hübriidsortide seemne tootmisel peavad kõik ema- ja isataimed õitsema piisavalt üheaegselt.

II LISA

Tingimused, millele seemned peavad vastama

1. Seeme peab olema piisavalt sordiehtne ja -puhas. Seda tingimust kohaldatakse vastavalt maisi puhasliinide suhtes.
2. Seemne kasulikkust vähendavate haiguste tase peab olema võimalikult madal. Sertifitseeritud seemne puhul on 500 grammi kohta lubatud kaks *Claviceps purpurea* sklerootsiumi või selle osa.
3. A. Seeme peab vastama järgmistele standarditele:

Liik	Kategooria	Minimaalne sordipuhtus (%)	Minimaalne idanevus (puhta seemne %)	Minimaalne analüütiline puhtus (massiprotsent)	Analüütiline puhtus		
					Muude taimeliikide seemnete maksimumsisaldus (seemnete arv 500 grammi kohta)		
					Kokku	Muud teraviljaliigid	Muud taimeliigid
a) kaer oder nisu speltanisu	aa) eliitseeme	99,9	85	98	4	1	3, sh 1 <i>Raphanus raphanistrum</i> 'i või <i>Agrostemma githago</i> seeme, 0 <i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> 'e, <i>Avena ludoviciana</i> või <i>Lolium temulentum</i> 'i seemet
	bb) esimese põlvkonna sertifitseeritud seeme	99,7	85	98	10	5	7, sh 3 <i>Raphanus raphanistrum</i> 'i või <i>Agrostemma githago</i> seemet, 0 <i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> 'e, <i>Avena ludoviciana</i> või <i>Lolium temulentum</i> 'i seemet
	cc) teise põlvkonna sertifitseeritud seeme	99	85	98	10	5	7, sh 3 <i>Raphanus raphanistrum</i> 'i või <i>Agrostemma githago</i> seemet, 0 <i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> 'e, <i>Avena ludoviciana</i> või <i>Lolium temulentum</i> 'i seemet
b) riis	aa) eliitseeme	99,9	80	98	4	1 punane seeme	1 <i>Panicum</i> 'i seeme
	bb) esimese põlvkonna sertifitseeritud seeme	99,7	80	98	10	2 punast seemet	3 <i>Panicum</i> 'i seemet
	cc) teise põlvkonna sertifitseeritud seeme	99	80	98	10	3 punast seemet	3 <i>Panicum</i> 'i seemet

Liik	Kategooria	Minimaalne sordipuhatus (%)	Minimaalne idanevus (puhta seemne %)	Minimaalne analüütiline puhatus (massiprotsent)	Analüütiline puhatus		
					Muude taimeliikide seemnete maksimumsisaldus (seemnete arv 500 grammi kohta)		
					Kokku	Muud teraviljaliigid	Muud taimeliigid
c) rukis	aa) eliitseeme		85	98	4	1	3, sh 1 <i>Raphanus raphanistrum</i> 'i või <i>Agrostemma githago</i> seeme, 0 <i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> 'e, <i>Avena ludoviciana</i> või <i>Lolium temulentum</i> 'i seemet
	bb) sertifitseeritud seeme		85	98	10	5	7, sh 3 <i>Raphanus raphanistrum</i> 'i või <i>Agrostemma githago</i> seemet, 0 <i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> 'e, <i>Avena ludoviciana</i> või <i>Lolium temulentum</i> 'i seemet
d) mais	aa) eliitseeme		90	98	0		
	bb) hübriidsortide sertifitseeritud seeme		90	98	0		
	cc) vabalt tolmlevate sortide sertifitseeritud seeme		90	98	0		

B. Minimaalse sordipuhutuse tingimuste täitmist kontrollitakse peamiselt põllul.

III LISA

Seemnepartii maksimummass:

20 tonni

Proovi miinimummass

1 000 grammi

250 grammi maisi puhasliinide puhul

IV LISA

Etikett

A. Nõutavad andmed

a) Eliitsemne ja sertifitseeritud seemne puhul:

1. "Vastavalt Euroopa Majandusühenduse eeskirjadele sertifitseeritud seeme"
2. Sertifitseerimisasutus ja liikmesriik
3. Partii viitenumber
4. Liik
5. Maisi sort või puhasliin
6. Kategooria
7. Tootjariik
8. Deklareeritud neto- või brutokaal
9. Maisi hübriidsortide puhul märges "hübriid"

b) Seemnesegude puhul:

1. "Segu ....."
(liikide)
2. Pitseerimise eest vastutav asutus ja liikmesriik
3. Partii viitenumber
4. Iga komponendi liik, kategooria, tootjariik ja osakaal
5. Deklareeritud neto- või brutokaal

B. Miinimummõõtmed

110 mm × 67 mm
